

V ZÁKOPECH

PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Ahoj, vítám tě v Armádním muzeu Žižkov na výstavě „V zákopech první světové války“.

Tato válka byla do své doby největším válečným konfliktem. Miliony vojáků stály s nasazenými bodáky v zákopech, které se táhly stovky kilometrů Evropou. Mezi nimi byly statisíce vojáků z českých zemí, patřil jsem k nim i já. O životě nás vojáků za první světové války vypovídá výstava, kterou Tě provedu. Své jméno ti neprozradím, pokus se ho vypátrat sám.

Na následujících stránkách jsou úryvky z mého deníku, který jsem si ještě před válkou začal psát. Každý jednotlivý záznam si přečti, prozkoumej výstavu a zkus odpovědět na jednotlivé otázky a úkoly. Odpovědi na otázky najdeš v textech výstavy, ke splnění úkolů ti pomohou vystavené předměty. Čeká tě také luštění tajných šifer.

Ještě než začneme společně procházet výstavu, položím ti jednu otázku. Víš, proč mám na obličeji ochrannou masku? Pokud ne, i to se dozvíš na této výstavě!

Zbraně ve válce

Dělostřeleckou se hrává ve válce obrovskou roli. Na bojištích se používají slovky různých dělostřeleckých zbraní. V roce 1916 se ve válce objevuje i plný nový bojový prostředek - tank. Zákonové boje se také neobejdou bez kulometů, které umožňují vystřelit během jedné minuty až 600 ran. Na obloze se kase prohánějí letadla, balóny a vzducholodě.

Úkol:

Prohlédni si vystavené minomety a kanóny. Jaká česká firma některé z nich vyráběla?

Plyn

V roce 1915 se rodí hrůzivá chemická zbraň. Němci dokáží poprvé při bojích využívat proti nepřítele plyn. Brzy se objevují první ochranné pomůcky - žásky a obrazky namotané ve speciální tekutině, později také ochranné masky.

Otzáka:

Kromě ochranných masek pro vojáky vznikaly i masky pro zvířata. Zjisti pro která.
(text: Plyn, plyn, plyn!!!)

Konec války

Sláva !!! Válka skončila 11. listopadu 1918. Padlo v ní více než 9 milionů vojáků, námořníků a leteců, ale také dalších 5 milionů civilních obyvatel. V Praze je dne 28. října 1918 vyhlášen samostatný československý stát.

Otzáka:

Kterým svátkem si v ČR připomínáme padlé vojáky ve válečných konfliktech?
(text: Mír, mír!)

Nyní tě čeká poslední úkol. Vypátrat mojí totožnost. K tomu ti pomůžou tabule na začátku, uprostřed a na konci výstavy. Na těchto tabulích je ve stručnosti popsán můj příběh spolu s dalšími osudy devíti vojáků. Nejprve si zopakuj, co ses o mně z deníku dozvěděl. Trochu Ti ještě napovím, narodil jsem se 4. května 1885 v Rychnově nad Kněžnou. Dokážeš zjistit mé jméno? Začíná na písmena V. CH.

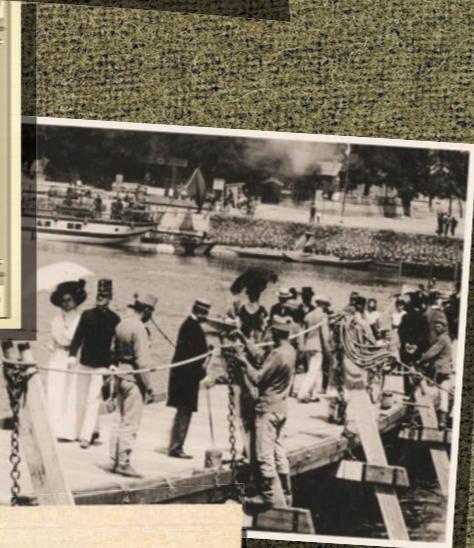
Život před válkou

Záčátek 20. století přináší spoustu nových objevů a vynálezů. Člověk se skárá pánem moří i vzduchu. V oceánech se objevují mohutní plouvoucí obři, na nebi rase obrovské vzducholodě. Po ukončení studia na vysoké škole pracuje jako středoškolský profesor. Jsou to krásné časy, které pro nás všechny končí v létě roku 1914...

Úkol:

Prohlédni si tehdejší reklamní stojan s vylepenými plakáty. Které nabízené zboží tě nejvíce zaujalo?

.....

František Ferdinand d'Este

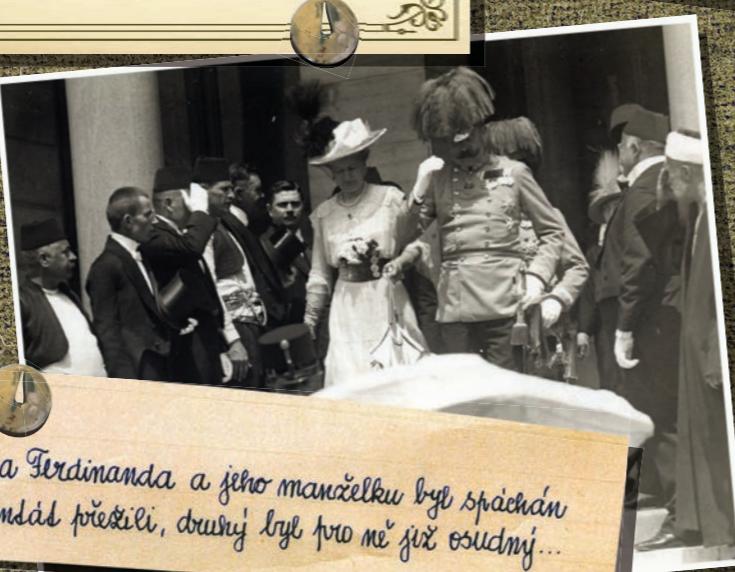
Bratr rakousko-uherského císaře Františka Josefa I., arcivévoda Karel Ludvík, se v roce 1889 vzdal následnické trůnu ve prospěch svého syna, arcivévody Františka Ferdinanda d'Este, jehož vojenská kariéra začala již v 15 letech...

Otzáka:

Jak se jmenovala manželka Františka Ferdinanda d'Este?

(text: Arcivévoda František Ferdinand následníkem trůnu!)

.....

Sarajevský atentát

„Hruška!!!“ Na arcivévodu Františka Ferdinanda a jeho manželku byl spáchán v Sarajevu atentát. První pokus o atentát přeskočil, druhý byl pro ně již osudný...

Vyhlašení mobilizace

císař František Josef I. na konci července 1914 vydává manifest „Mým národům“, kdyžm ohlašuje válku. Manifest a mobilizační vyhlášky s nároky, aby se každý voják hlásil u své jednotky, se objevují všude. Musím do války...

Vojáci z českých zemí na bojištích

Vojáci z českých zemí bojují na obou stranách fronty. České země patří pod monarchii, proto převážná většina z nich bojuje na straně Rakouska-Uherska. Z řad Čechů a Slováků se ale také svrží jednosky - tzv. legie, bojující proti Rakousku-Uhersku. Jako rakousko-uherský voják se v roce 1915 dostávám do ruského zajetí, kde se hlásím k československým legiím, konkrétně k České

Šifra:

Naši vojáci - legionáři sehráli v první světové válce velmi významnou roli. Pokud rozluštíš tyto tajné šifry, dozvíš se, v jakých zemích legie vznikaly. V šifrách jsou přehozená písmenka. Dokážeš je správně poskládat?

ERANCIF

LEITÁI

SUKOR

Zákopová válka

Statisice mužů, stejně jako já, je na dlouhou dobu uvězeno v nekonečné linii zákopů. Armády si během války své zákopy vyplňují, den rádem se blíží dole malými a je třeba vše sil k jejich překonání.

Otzáka:

Jakými materiály si armády své zákopy vylepšovaly?

(text: Válka utopena v blátě zákopů)

.....